УДК 336.22

Стичінська О.О.

ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ОПОДАТКУВАННЯ

Відповідно до Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 рр., основними причинами виникнення проблеми низької інвестиційної активності є:

– несприятливі умови для інвестування, зокрема, недосконале законодавство з питань захисту права власності, адміністрування податків, отримання у власність земельних ділянок, провадження підприємницької діяльності та здійснення контролю за нею;

– недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності, неналежним чином розвинута система підготовки інвестиційних програм і проектів для надання державних інвестицій;

– нерозвиненість інвестиційного ринку та інфраструктури;

– відсутність дієвих механізмів державно-приватного партнерства в інвестуванні.

У зв’язку з тим, що одна з причин низької інвестиційної активності вітчизняних суб’єктів господарювання пов’язана з оподаткуванням, доцільним є розробити рекомендації щодо фінансового регулювання інвестиційної діяльності в економіці України в контексті оподаткування.

Проблеми інвестиційного розвитку з позицій податкового реформування знаходяться у центрі уваги вітчизняних фахівців: розглядаються досвід зарубіжних країн щодо напрямів державної підтримки процесів інвестування та особливості формування інвестиційного клімату [1–4]; податкові аспекти регулювання інвестиційних процесів [5–7]. Питання взаємодії податкової та інвестиційної політики отримали відображення в працях зарубіжних вчених [8–10]. Разом з тим у науковій літературі недостатньо уваги приділено питанню вдосконалення податкових інструментів фінансового регулювання інвестицій, впровадження в господарську діяльність суб’єктів економічних відносин інвестиційного податкового кредиту та оцінки впливу інструментів податкової політики на інвестиційну діяльність підприємств.

Метою дослідження є обґрунтування концепції фінансового регулювання інвестиційної діяльності в економіці України в контексті оподаткування.

Як відзначає А. Щерба: «Податкове стимулювання інвестиційної активності здійснюються за допомогою комплексу спеціальних інструментів. Під такими інструментами ми розуміємо зміну елементів податку чи реструктуризацію податкової системи країни з метою підвищення або пригнічення інвестиційної діяльності залежно від кон’юнктури інвестиційного ринку [7]».

Як відмічалося раніше, регулювання інвестиційної діяльності в економіці України в контексті оподаткування, як і в будь-якій іншій країні, може бути спрямовано на такі напрями: зниження ставки податку; удосконалення системи податкової амортизації; надання інвестиційно спрямованих податкових пільг.

Зниження ставки податку на прибуток. П. 10 підрозділу 4 «Особливості справляння податку на прибуток підприємств» Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України [11] передбачено поетапне зниження ставки податку на прибуток (рис. 1):

з 1 квітня 2011 р. по 31 грудня 2011 р. включно – 23 %;

з 1 січня 2012 р. по 31 грудня 2012 р. включно – 21 %;

з 1 січня 2013 р. по 31 грудня 2013 р. включно – 19 %;

з 1 січня 2014 р. – 16 %.

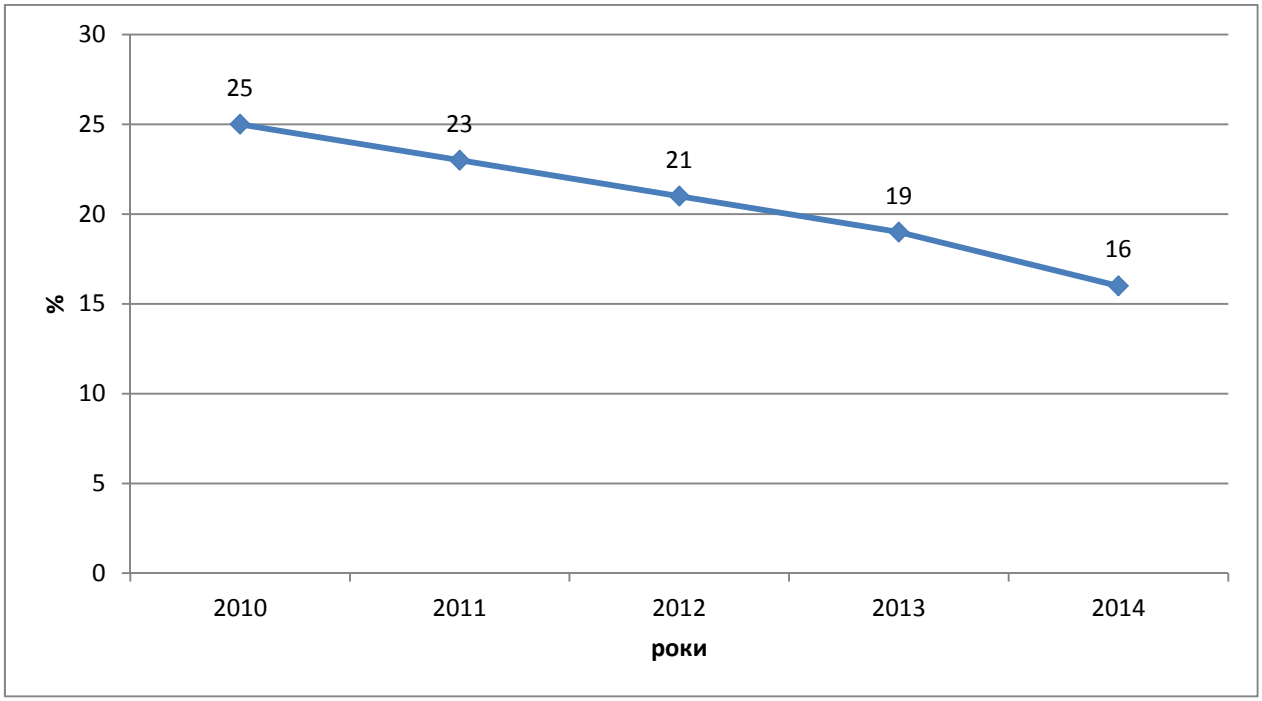

Рис. 1. Зміна ставки податку на прибуток підприємств відповідно до Податкового кодексу України

На думку окремих авторів, такий підхід визначається «позитивним кроком податкової реформи, оскільки він веде до поліпшення умов та результатів діяльності, покращення інвестиційного середовища [12]».

Проте, як відзначають Т. Мединська та Р. Корзун: «Базова ставка податку на прибуток розміром 25 %, яка діяла в Україні до 1 квітня 2011 р., створює відчутне податкове навантаження. І все ж, такий показник не можна кваліфікувати як один з найвищих у світі. Навпаки, у більшості країн світу податок на прибуток корпорацій змінює в межах 20–30 % [13]».

Розвиваючи свою ідею, автори дійшли висновку, що: «… саме по собі зменшення ставки податку на прибуток та сумнівна практика пільг, які мають місце в Україні, не є гарантіями економічного зростання. Істотне зниження ставок податку на прибуток юридичних осіб стало одним з головних козирів Податкового кодексу. Однак, докладніший аналіз показує, що відсотки вирішують далеко не все, і формальне скорочення податкового навантаження на підприємства не означає появу серйозних інвестиційних стимулів. Для реального стимулювання інвестиційного клімату потрібно провести значно глибші реформи та використати напрацьований світовий досвід [13]».

Прискорена амортизація. Амортизація є одним з найпоширеніших інструментів стимулювання інвестиційної діяльності підприємств. Це пояснюється тим, що вона, поряд з прибутком підприємств, виступає внутрішнім джерелом їх фінансування.

Відповідно до Податкового кодексу України амортизації підлягають:

– витрати на придбання основних засобів для використання в господарській діяльності;

– витрати на самостійне виготовлення (створення) основних засобів для використання в господарській діяльності, в тому числі витрати на оплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні (створенні) основних засобів;

– витрати на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних засобів, що перевищують 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітного року;

– витрати на капітальне поліпшення землі, не пов'язане з будівництвом, а саме іригацію, осушення та інше подібне капітальне поліпшення землі;

– капітальні інвестиції, отримані платником податку з бюджету, у вигляді цільового фінансування на придбання (створення) об'єкта інвестування (основного засобу, нематеріального активу) за умови визнання доходів пропорційно сумі нарахованої амортизації по такому об'єкту;

– сума переоцінки вартості основних засобів тощо.

Витрати, що підлягають податковій амортизації визначені п. 144.2–144.3 Податкового кодексу України.

У табл. 1 представлена класифікація об’єктів основних засобів та мінімально допустимі строки їх корисного використання.

Таблиця 1

Класифікація об’єктів основних засобів та мінімально допустимі строки їх корисного використання [11]

Групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
1	2
група 1 – земельні ділянки	–
група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 – будівлі,	20
споруди,	15
передавальні пристрої	10
група 4 – машини та обладнання	5
з них:	
електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 2500 гривень	2
група 5 – транспортні засоби	5
група 6 – інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
група 7 – тварини	6
група 8 – багаторічні насадження	10
група 9 – інші основні засоби	12
група 10 – бібліотечні фонди	–
група 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи	–
група 12 – тимчасові (нетитульні) споруди	5
група 13 – природні ресурси	–
група 14 – інвентарна тара	6
група 15 – предмети прокату	5
група 16 – довгострокові біологічні активи	7

Податковим кодексом України передбачено такі методи нарахування амортизації:

– прямолінійний – річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів;

– зменшення залишкової вартості – річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації. Річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість;

– прискореного зменшення залишкової вартості – річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється відповідно до строку корисного використання об'єкта і подвоюється – застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів, що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби);

– кумулятивний – річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання;

– виробничий – місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

У табл. 2 узагальнено методи нарахування амортизації відповідно до групи об’єкта основних засобів.

Таблиця 2

Методи нарахування амортизації відповідно до груп об’єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів [14]

Група	Методи нарахування податкової амортизації				
	прямолінійний	зменшення залишкової вартості	прискореного зменшення залишкової вартості	кумулятивний	виробничий
1	–	–	–	–	–
2	+	+	–	+	+
3	+	+	–	+	+
4	+	+	+	+	+
5	+	+	+	+	+
6	+	+	–	+	+
7	+	+	–	+	+
8	+	+	–	+	+
9	+	–	–	–	+
10	Використовується один із методів, встановлених п. 145.1.6 Податкового кодексу України				
11					
12	+	–	–	–	+
13	–	–	–	–	–
14	+	–	–	–	+
15	+	–	–	–	+
16	+	+	–	+	+

Як видно з табл. 2 вітчизняним суб'єктам господарювання надано право самостійно обирати методи нарахування амортизації та у певній мірі строки її нарахування.

Проте досвід США показує, що лібералізація правил нарахування податкової амортизації не може привести до активізації інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, адже вони надто довго та безініціативно реагують на такі заходи. Більш ефективним могло б стати встановлення на законодавчому рівні лише прискорених методів нарахування амортизації для активної частини основних засобів з низьким строком її нарахування.

В цьому контексті ефективною також може стати ідея, яка останнім часом висловлюється у вітчизняній науковій літературі та полягає в тому, щоб розділити податкову амортизацію на дві складові:

нейтральну – у вигляді нейтральних норм податкової амортизації для всіх без виключення суб'єктів господарювання;

стимулюючу – у вигляді інвестиційної податкової знижки для інвестиційно активних прибуткових підприємств [15–16].

Інвестиційно спрямовані податкові пільги. На сьогодні діють три основні нормативно-правові акти, які впроваджують значні пільги для підприємств пріоритетних галузей економіки (табл. 3).

Таблиця 3

Нормативно-правове забезпечення стимулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні

Нормативно-правовий акт	Що регламентує
Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць»	регулює критерії надання пільг та загальні питання адміністративних процедур
Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України»	впроваджує окремі податкові пільги для підприємств, які задовольняють встановленим законодавством критеріям та робить інвестиційну діяльність привабливою з фінансової точки зору
Закон України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки»	впроваджує окремі податкові пільги для підприємств, які задовольняють встановленим законодавством критеріям та робить інвестиційну діяльність привабливою з фінансової точки зору.

Відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» «пріоритетна галузь економіки» - це будь-яка галузь економіки, спрямована на виробництво високотехнологічної конкурентоспроможної та екологічно чистої продукції та надання високоякісних послуг, за умови, що така індустрія

(і) реалізує (сприяє реалізації) державної політики щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу України;

(іі) створює нові робочі місця.

Підприємство має право на застосування встановлених законодавством пільг, якщо воно відповідає таким вимогам:

інвестиційний проект підприємства затверджено Кабінетом Міністрів України;

розмір інвестицій становить більш ніж 3 млн. євро (для суб'єктів середнього та малого підприємництва, що мають намір застосовувати пільги, цей розмір становить 1 млн та 0,5 млн євро відповідно);

кількість створених нових робочих місць для працівників перевищує 150 (50 та 25 для суб'єктів середнього та малого підприємництва відповідно);

середня заробітна плата працівників не менш як у 2,5 рази перевищує розмір мінімальної заробітної плати.

Закон України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки» впроваджує такі податкові пільги для затверджених інвестиційних проектів підприємств пріоритетних галузях економіки:

(1) Знижені ставки податку та звільнення від оподаткування – тобто прибуток, отриманий від реалізації затвердженого інвестиційного проекту, підлягає оподаткуванню за наступними ставками:

з 1.01.2013 р. по 31.12.2017 р. – 0 %;

з 1.01.2018 р. по 31.12.2022 р. – 8 %.

з 1.01.2023 р. – прибуток, отриманий внаслідок реалізації затверджених інвестиційних проектів, оподатковуватиметься за загальною ставкою податку на прибуток підприємств (яка з 1 січня 2014 року складатиме 16 %).

(2) Прискорена амортизація – тобто до нерухомості та капітальних витрат на поліпшення земель, що використовуються у відповідному інвестиційному проекті, може бути застосовано амортизацію методом прискореного зменшення залишкової вартості.

Проте існують певні обмеження щодо застосування зазначених податкових пільг:

пільги застосовуються лише до затверджених інвестиційних проектів – підприємство має вести окремий фінансовий та податковий облік результатів діяльності у межах інвестиційного проекту; будь-яка інша діяльність компанії не може підпадати під дію зазначених пільг;

сума податкових пільг, наданих підприємству, не може перевищувати обсяг інвестицій, фактично здійснених таким суб'єктом господарювання – коли сума наданих пільг досягає обсягу інвестицій, застосування пільг припиняється;

суми коштів, не сплачених до бюджету, мають бути використані на визначені цілі: реінвестування у проект з метою розширення виробництва, впровадження енергозберігаючих технологій, тощо.

Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України» передбачає звільнення від оподаткування ввізним митом імпорту устаткування та комплектуючих виробів до нього з метою реалізації затверджених інвестиційних проектів, за умови, що вони:

не виробляються в Україні;

є новими (не були у використанні);

не є підакцизними товарами в Україні;

були виготовлені не більше трьох років до моменту державної реєстрації інвестиційного проекту.

Опис товарів, необхідних для імпорту має бути подано Кабінету Міністрів України разом з поданням про погодження інвестиційного проекту.

Крім того, якщо устаткування звільняється від оподаткування ввізним митом, підприємство має право відстрочити сплату податку на додану вартість (ПДВ) на це обладнання шляхом видачі податкового векселю із двомісячним строком погашення. Податковий вексель має бути погашено готівкою до державного бюджету, та сума такого ПДВ сплаченого при погашенні векселя підлягає включенню у податковий кредит у місяці, у якому було здійснено погашення векселя. Податкові векселі з ПДВ матимуть для тих підприємств, які почнуть здійснювати поставки, що є об'єктом оподаткування ПДВ, протягом двох місяців після імпорту обладнання. Позитивний ефект від податкових векселів з ПДВ не буде настільки значним, якщо поставки, які є об'єктом оподаткування ПДВ, не почнуться протягом двох місяців.

Щодо встановлених змін, то поки що відсутня практика їх застосування, а отже і неможливо оцінити їх ефективність. Проте слід зауважити, що надання пільг лише пріоритетним галузям економіки може мати негативні наслідки для розвитку економіки країни в цілому, що може проявитися у диспропорціях розвитку окремих галузей.

В цьому контексті доцільним було б запропонувати такий вид інвестиційно спрямованої податкової пільги, яким могли б скористатися усі без винятку суб'єкти господарювання, які є прибутковими, а також займають активну інвестиційну позицію.

Проектом податкового кодексу України інвестиційно активним підприємствам передбачалося надання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту, під яким розумілося відстрочення податкового зобов'язання із сплати податку на прибуток, що надається суб'єкту господарювання з метою збільшення його фінансових ресурсів для виконання інвестиційних (інноваційних) проектів (програм).

Статтею 24 Проекту податкового кодексу України визначався порядок надання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту. Так інвестиційно-інноваційний податковий кредит передбачалося надавати суб'єктам господарювання при дотриманні певних вимог:

здійснення інвестиції у базові інновації;

укладання договору про надання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту між суб'єктом господарювання та органом державної податкової служби лише після виникнення першого податкового зобов'язання з податку, обчисленого щодо діяльності суб'єкта господарювання в межах виконання інвестиційного (інноваційного) проекту (програми);

ведення суб'єктом господарювання, що отримав інвестиційно-інноваційний податковий кредит, окремого обліку результатів фінансово-господарської діяльності у межах виконання кожного зареєстрованого інвестиційного (інноваційного) проекту (програми);

отримання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту на період виконання інвестиційного (інноваційного) проекту (програми), але не більше, ніж на три роки, шляхом відстрочення податкових зобов'язань із податку, нарахованих із прибутку від діяльності суб'єкта господарювання в межах виконання інвестиційного (інноваційного) проекту (програми) в загальному порядку, встановленому цим розділом;

сума інвестиційно-інноваційного податкового кредиту не може перевищувати суму інвестицій, фактично внесених суб'єктом господарювання згідно з інвестиційним (інноваційним) проектом (програмою), зареєстрованим у встановленому законом порядку;

кошти, отримані в рамках інвестиційно-інноваційного податкового кредиту, мають використовуватися суб'єктом господарювання виключно на цілі, передбачені таким інвестиційним (інноваційним) проектом (програмою).

З одного боку, така норма мала б стимулювати інвестиційно-інноваційну діяльність підприємств, адже суму процентів за користування таким кредитом передбачалося нараховувати на суму відстроченого податкового зобов'язання з цього податку у розмірі 50 % облікової ставки Національного банку України. Так, відповідно до даних Національного банку України, облікова ставка у 2011 р. становила 7,75 %, а у 2012 р. – 7,5 %, тобто ставка по інвестиційно-інноваційному кредиту мала становити близько 3,81 %. Для порівняння, ставка по кредитам нефінансовим корпораціям у 2011 р. становила 14,3 %, а у 2012 р. – 14,67 %.

Проте, з іншого боку, надто короткий строк кредитування (3 роки) не може розглядатися суб'єктами господарювання як такий, заради якого варто вступати у договірні відносини з державою. Причинами цього може стати, по-перше, те, що в наукомістких і високотехнологічних галузях термін обороту капіталу і отримання першого прибутку дуже тривалий, набагато більший, ніж 3 роки. По-друге, процедура отримання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту може виявитися тривалою та не позбавленої ризиків корупції.

Аналіз чинних механізмів фінансового регулювання інвестиційної діяльності в контексті оподаткування, а також розроблені рекомендації щодо їх удосконалення дозволили розробити концепція фінансового регулювання інвестиційної діяльності в економіці України в контексті оподаткування (рис. 2).

Аналітичне обґрунтування	Практична реалізація
Визначення впливу інвестиційної політики на стан національної економіки: • мультиплікативний ефект; • акселеративний ефект.	***Мета:*** • підвищення інвестиційної активності вітчизняних підприємств; • залучення додаткових позикових коштів на розвиток інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств; • прискорення економічного розвитку національної економіки.
Оцінка податкових інструментів фінансового регулювання інвестицій в Україні: ***до 1997 р.*** – прийняття Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»; ***з 1997 р. – до 2011 р.*** – з моменту прийняття Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» до прийняття Податкового кодексу України; ***з 2011 р.*** – з моменту прийняття Податкового кодексу України.	***Інструменти досягнення:*** • законодавче забезпечення інвестиційного процесу; • надання чинній політиці податкової амортизації стимулюючої складової; • впровадження ефективного механізму надання інвестиційного податкового кредиту.
Аналіз можливих інструментів фінансового регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств в контексті оподаткування: • зниження ставки податку на прибуток; • надання інвестиційно-інноваційних податкових пільг; • удосконалення податкової амортизаційної політики; • підвищення ефективності податкового кредиту.	***Очікувані результати у середньостроковій перспективі:*** • активізація інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств; • зростання податкових надходжень до бюджету; • підвищення темпів економічного зростання національної економіки.

Рис. 2. Концепція фінансового регулювання інвестиційної діяльності в економіці України в контексті оподаткування

Незважаючи на це, адаптація механізму надання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту як альтернативного інструменту регулювання інвестицій в Україні до потреб сучасної економічної ситуації могла б дати змогу стимулювати інвестиційну активність суб'єктів господарювання у технічне переоснащення виробництва, а також інноваційну діяльність, з метою забезпечення зростання національної економіки. Для цього доцільним є розробка та реалізація науково-методичного підходу до визначення оптимальних процентних ставок та строків надання інвестиційно-інноваційного податкового кредиту суб'єктам реального сектору економіки в рамках діючих умов господарювання, з метою досягнення економічного ефекту як з боку суб'єктів господарювання (зростання інвестицій), так і з боку держави (зростання податкових надходжень до бюджету).

ВИСНОВКИ

Мета запропонованої концепції перехрещується з метою Концепції Державної цільової програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 рр. та включає в себе:

– підвищення інвестиційної активності вітчизняних підприємств;

– залучення додаткових позикових коштів на розвиток інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств;

– прискорення економічного розвитку національної економіки.

Інструментами досягнення цієї мети визначено: законодавче забезпечення інвестиційного процесу; надання чинній політиці податкової амортизації стимулюючої складової; впровадження ефективного механізму надання інвестиційного податкового кредиту.

Очікуваними результати у середньостроковій перспективі є:

– активізація інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств;

– зростання податкових надходжень до бюджету;

– підвищення темпів економічного зростання національної економіки.

Для ефективної реалізації запропонованої концепції доцільним є проведення досліджень, спрямованих на визначення оптимальної ставки та строків надання інвестиційного податкового кредиту, що дозволить спрогнозувати можливі наслідки його введення у податкове законодавство України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кириченко О. А. Антикризова інвестиційна політика України / О. А. Кириченко, О. І. Харченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 1. – С. 64–74.

2. Мазур Г. О. Особливості державної інвестиційної політики України / Г. О. Мазур // Економіка ринкових відносин. – 2008. – № 2. – С. 77–84.

3. Марченко О. И. Налоговые механизмы стимулирования инновационной деятельности / Л. Н. Гаевская, О. И. Марченко // Бизнес-информ. – 2006. – № 9. – С. 80–82.

4. Інвестиційна політика в Україні: досвід, проблеми, перспективи: монографія / Чумаченко М. Г., Аптекар С. С., Білопольський М. Г. та ін. ; відпов. ред. М. Г. Чумаченко ; АЕН України, ІЕП НАН України. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд.», 2003. – 292 с.

5. Вишневский В. П. Оценка влияния налогов на хозяйственную деятельность промышленных предприятий с помощью методов экономико-математического моделирования / В. П. Вишневский, С. Г. Стешенко. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1998. – 108 с.

6. Косова Т. Д. Податковий інвестиційний кредит: оцінка впливу на економіку / Т. Д. Косова, О. Р. Циганов // Стан і проблеми оподаткування в умовах ринкової економіки ; VIII Між. наук.-практ. конф. – Донецьк : ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2008. – Т. 2. – С. 3–5.

7. Щерба А. В. Податки як засіб стимулювання інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / А. В. Щерба. – Режим доступу: http://intkonf.org/scherba-av-podatkiyak-zasib-stimulyuvannya-investitsiynoyi-diyalnosti-pidpriemstva.

8. Hassett K. A. Tax policy and investment / K. A. Hassett, R. G. Hubbard // NBER: NBER working paper series. – № 5683. – July. – 1996. – 65 p.

9. Lau B. Key tax and structuring issues in outbound investment in China, India and Russia / B. Lau, H. Man, R. Di et al. – Vancouver : KPMG LLP, 2011. – 28 p.

10. Zhang K. H. How Does Foreign Direct Investment Afffect Economic Growth in China? / K. H. Zhang // Economics of Transition. – 2001. – № 9.

11. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14/15-16/17. – Ст. 112. – (Зі змін. та допов.).

12. Федоренько Н. І. Пріоритетні напрями реформування системи прямого оподаткування в контексті прийняття Податкового кодексу України / Н. І. Федоренько // Сталий розвиток економіки. – 2012. – № 3. – С. 326–329.

13. Мединська Т. В. Податок на прибуток підприємств у контексті реформування податкового законодавства України / Т. В. Мединська, Р. Ю. Корзун // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2012. – Вип. 22.1. – С. 308–313.

14. Кундеус О. М. Нарахування амортизації згідно нового Податкового кодексу України / О. М. Кундеус // Інноваційна економіка. – 2011. – № 7. – С. 120–127.

15. Виецкая О. В. Влияние налоговой амортизации и инвестиционной налоговой скидки на деятельность предприятий и налоговые поступления в бюджет / О. В. Виецкая, Ю. В. Кошик Ю. А. Мазур // Матеріали XII-ої междунар. научн.-практ. конф. «Стан і проблеми оподаткування в умовах мінливої економіки» (23–24 листоп. 2012 р.). – Донецьк : ДонНУЕТ ім. Михайла Туган-Барановського, 2012. – Том 1. – С. 338–341.

16. Виецкая О. В. Рекомендации по совершенствованию системы налогообложения прибыли предприятий в Украине / О. В. Виецкая, Ю. В. Кошик, Ю. А. Мазур // Материалы XII-ой междунар. науч.-практ. конф «Финансовая система государства: проблемы и перспективы развития» (26 ноября 2012 г.). – Киев : ТОВ «ДКС центр», 2012. – С. 15–18.

Стаття надійшла до редакції 11.05.2012 р.